

Handläggare
Ewa Jungstedt Pilestål
Telefon: 08-508 01 522**Till**
Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd
2018-03-22

Underlag för budget 2019 med inriktning 2020 och 2021

Förvaltningens förslag till beslut

Underlag för budget 2019 med plan för 2020 och 2021 för Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd godkänns.

Ulla Thorslund
stadsdelsdirektör

Ärendet

Enligt kommunallagen ska stadens budget innehålla en plan för ekonomin för en period om tre år. Den plan som nu är aktuell att ta ställning till omfattar åren 2019 till och med 2021. Stadens nämnder ska analysera vilka frågor som påverkar verksamhetens utveckling och ekonomi. Utgångspunkten för detta är förändringar i omvärlden samt analyser av den egna verksamhetens utveckling. Större avvikelser eller förändringar jämfört med den plan för åren 2019 och 2020 som kommunfullmäktige beslutade om i budget 2018 ska analyseras och kommenteras.

Nämnderna ska under respektive inriktningsmål göra en övergripande och sammanfattande analys av verksamheten för åren 2019 till och med 2021. I detta ingår att beskriva trender, utvecklingstendenser, strukturella frågor och förändringar i befolkningen och hur detta påverkar verksamheten.

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning
Administrativa avdelningen

Borgarfjordsgatan 14
Box 7049
164 07 Kista
Telefon 08-508 01 522
Växel 08-508 01 000
rinkeby-kista@stockholm.se
stockholm.se

Bilaga

Investeringsplan stadsmiljö 2019-2021

1 Kommunfullmäktiges inriktningsmål

1.1 Ett Stockholm som håller samman

- Utifrån det lokala utvecklingsprogrammet prioriteras tre områden de närmaste åren: arbete och försörjning, trygghet samt barn och unga.
- Kvinnor och män i stadsdelsområdet ska vara självförsörjande och unga vuxnas förutsättningar för arbete eller studier ökar
- Kvinnor och män, flickor och pojkar ska vara trygga på allmänna platser
- Flickor och pojkar har jämlika livschanser. Barn i stadsdelsområdet har tillgång till förskolor med hög kvalitet och växer upp i en miljö fri från våld.
- Satsning på språkutveckling för barn och medarbetare inom förskolan intensifieras
- Flickor och pojkar deltar i fritidsaktiviteter
- Samverkan med andra aktörer inom och utom staden stärks
- Föräldraskapsstödet och samverkan med föräldrar utvecklas
- Insatser för att öka andelen inskrivna barn i förskolan fortsätter, bland annat genom uppsökande arbete och verksamheten i familjehusen, öppna förskolor, parklekar och introduktionsförskolor
- Sociala insatsgruppen (SIG) för unga vuxna som vill lämna en kriminell livsstil är fortsatt prioriterat. Upptagningsområdet för SIG utvidgas till hela stadsdelsområdet
- Fler mötesplatser för invånarna skapas genom att fler parklekar och utegym anläggs. Verksamheterna stimulerar utevistelse, rörelse, integration och trygghet för alla oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. För äldre kvinnor och män utvecklas även de sociala mötesplatserna och aktivitetscentra.
- Ungdomsverksamheter utvecklas utifrån tjejers behov
- Barns boendesituation är ett fortsatt prioriterat område. Fokus ligger på det förebyggande arbetet att förhindra hemlöshet för barnfamiljer. Samarbete med Migrationsverket och Arbetsförmedlingen Stockholm Etablering inleds.
- Socialtjänstens uppdrag har utökats till att även omfatta spelmissbruk.

1.2 Ett klimatsmart Stockholm

- Samtliga förskolor arbetar enligt stadens riktlinjer för en kemikaliesmart förskola och med Grön flagg-certifiering

- Andelen ekologiska livsmedel prioriteras och kemikaliefria produkter ökar i verksamheterna
- Avfallshanteringen utvecklas och återvinning av matavfall ökar
- Miljöpåverkan vid tjänsteresor minskar genom att anställda går, cyklar eller åker kollektivt i första hand. Behovet av elcyklar utreds

1.3 Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

- Fler kvinnor och män blir självförsörjande. För att minska behovet av ekonomiskt bistånd sker fortsatt satsning på Stockholmsjobb. Barnfamiljer prioriteras. Arbetet inriktas på individuellt anpassade insatser.
- Satsningen på feriejobb fortsätter
- Andelen unga vuxna som varken arbetar eller studerar minskar
- Praktikplatser för högskolestuderande erbjuds
- Företagandet ökar, främst bland kvinnor och utrikes födda
- In- och utflyttningen till stadsdelsområdet minskar

1.4 Ett demokratiskt hållbart Stockholm

- Förskolan är en integrationsarena för de barn som deltar. Därför intensifieras arbetet med att öka inskrivningsgraden i förskolan.
- Ungdomar formar arenor för inflytande och delaktighet
- Arbetet med jämställdhetsintegrering fortsätter utifrån programmet för ett jämställt Stockholm och ett normkritiskt förhållningssätt utvecklas inom alla verksamheter
- Barnets rättigheter tillgodoses utifrån programmet för barnets rättigheter
- Transpersoners rättigheter tillgodoses utifrån programmet för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck
- Personer med funktionsnedsättning får sina rättigheter tillgodosedda genom att stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning tillämpas
- Barn och unga lever under goda uppväxtförhållanden utan våld i nära relationer. Arbetet med programmet Mentor i våldsprevention (MVP) i skolan fortsätter. Kvinnor och män får stöd när våld i nära relationer förekommer.
- Barns boendesituation är fortsatt prioriterad. Barnfamiljer bor i stadigvarande boende.

2 Nämndens verksamhetsområde

2.1 Förskoleverksamhet

Barn 0-5 år/stadsdel och år	2017	2018	2019	2020	2021
Rinkeby	1798 (82)	1833 (153)	1869 (188)	1871 (209)	1982
Kista	1025 (50)	1058 (68)	1143 (156)	1340 (361)	1432
Husby	1151	1152	1161	1167	1045
Akalla	713	742	756	770	680
Rinkeby-Kista (varav i ny bebyggelse)	4687 (132)	4785 (221)	4929 (344)	5148 (570)	5139

Antalet barn i området i åldern 0-5 år, förväntas öka med cirka 450 barn och kommer att fortsätta öka efter 2021. Den huvudsakliga ökningen sker i Kista i och med utbyggnaden av området. En förskola med fyra avdelningar öppnar och byggnation av ca 40 avdelningar kan påbörjas.

I Rinkeby förväntas behovet av förskoleplatser att öka och det kan bli aktuellt att öppna tillfälligt stängda avdelningar. I Husby och Akalla beräknas antal barn i åldersgruppen minska något. En översyn av befintliga lokaler och behov av renovering kommer att inledas.

Andel barn, 2- 5 år inskrivna i förskola är 89 procent. Av dessa är 37,3 procent inskrivna i enskild förskola, 51,7 procent i kommunal förskola och 0,8 procent i pedagogisk omsorg (familjedaghem). Inskrivningsgraden är lägst i Rinkeby (86,2 procent) och högst i Akalla (93 procent).

Prioriterade områden

Öka andelen barn i förskola

En förskola som skapar goda lärande- och utvecklingsmöjligheter för alla barn kan bidra till att utjämna ojämlika livsvillkor genom att främja hälsa och framtida skolprestationer.

Inskrivningsgraden är bland de lägsta i staden. Ett prioriterat område är att öka andelen barn som deltar i någon pedagogisk verksamhet. Förvaltningen ska systematiskt söka upp familjer med barn som inte deltar i någon pedagogisk verksamhet och ta reda på varför barnen inte deltar. Även föräldrar till barn som har låg närvaro och föräldrar som säger upp platsen innan 6 års ålder (utöver flytt) kommer att intervjuas.

Stadsdelsområdets tre öppna förskolor och två introduktionsförskolor informerar regelbundet om förskolan. Representanter för förskolorna bjuds regelbundet in till verksamheterna och föräldrarna har möjlighet att göra studiebesök på förskola. På introduktionsförskolorna får både barn och föräldrar bekanta sig med förskolans miljö och innehåll.

Medarbetare inom förskolan, så kallade förskoleambassadörer, har ett särskilt uppdrag att informera föräldrar och andra verksamheter om förskola. Förskoleambassadörerna kommer bland annat att kontinuerligt finnas tillgängliga på medborgarkontoren.

En likvärdig förskola

Alla förskolor ska ha likvärdiga förutsättningar när det gäller medarbetares kompetens och förskolans organisation. Stadsdelsområdet har i förhållande till övriga staden hög förskollärartäthet, och ska fortsätta arbetet med att attrahera förskollärare genom VFU-verksamheten, mentorsverksamhet, goda fortbildningsmöjligheter och olika karriärspår.

Generellt sett behöver barngrupperna vara mindre och personaltätheten högre i socioekonomiskt svaga områden. Socioekonomiskt verksamhetsstöd fördelas från och med 2018 utifrån socioekonomiskt index. Det socioekonomiska indexet är högst i Rinkeby och lägst i Kista. Fördelningen kommer kontinuerligt följas upp i syfte att säkerställa en likvärdig förskola.

För att ge alla barn förutsättningar att delta i verksamheten har varje förskoleenhet tillgång till en specialpedagog. För att systematiskt fånga upp och följa barn som behöver särskilda anpassningar eller särskilt stöd ska alla förskolor ha regelbundna möten med verksamhetens barnhälsoteam.

Språk

Förmåga att uttrycka sig och kommunicera är en förutsättning för att förstå sin omvärld och i framtiden nå godkända resultat i skolan. På de kommunala förskolorna har 84 procent av barnen ett annat modersmål än svenska. All personal erbjuds fortbildning i barns flerspråkiga utveckling. Olika arbetssätt ska prövas och utvärderas för att ge barnen möjlighet att utveckla både sitt modersmål och det svenska språket. Högläsning ska vara ett dagligen återkommande inslag på alla förskolor. Några förskolor har börjat använda skolverkets läs- och skrivportal, fler kommer att ansluta sig när erfarenheterna från utvärderingar kommer. Förvaltningen ska erbjuda kompetensutvecklande insatser för personal som behöver utveckla det svenska språket.

Digitalisering

Den nationella IT-strategin innebär att alla barn ska utveckla en adekvat digital kompetens och digitaliseringens möjligheter ska tas tillvara för att bidra till bättre måloppfyllelse och att verksamheten effektiviseras. Förskolechefer och nyckelpersoner deltar i utbildningsinsatser för att leda den digitala utvecklingen. Förskolans personal och barn har god tillgång till digitala verktyg och deras kompetens att välja och använda digitala verktygen ska öka. Hösten 2018 införs skolplattformen. Införandet kräver resurser som kompetensutveckling till personal och information till

vårdnadshavare men kommer snabbt att innebära effektiviseringar som t.ex. digitaliserad närvarokontroll.

Utveckla förskolan som arena för integration

Förskolorna ska erbjuda återkommande föräldraaktiviteter dit även olika aktörer bjuds in för att informera om aktuella frågor som kost, hälsa och tandvård.

Kompetensförsörjning

På grund av pensionsavgångar finns det stora rekryteringsbehov inom förskoleverksamheten. Av stadsdelens 70 förskollärare är 34 (49 procent) över 60 år och av 21 förskolechefer/biträdande förskolechefer är 8 (38 procent) över 60 år. Dessutom kommer nya förskolor startas vilket ökar behovet av rekrytering. Digitalisering ökar inom förskola och förvaltningen arbetar med att öka chefers och medarbetarnas kompetens för att tillvarata de möjligheter som digitalisering medför. En av satsningarna är projektet DigIT som har som syfte att höja den digitala kompetensen genom att erbjuda datorutbildningar av olika slag för medarbetare.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron har gått ner något och ligger nu på 8,16 procent, vilket fortfarande är relativt högt. Förvaltningen kommer att starta ett hälsoprojekt, vars syfte är att ge medarbetarna konkreta verktyg för psykisk och fysisk återhämtning.

2.2 Verksamhet för barn, kultur och fritid

Andelen barn och unga är högre i stadsdelsområdet, 34 procent, jämfört med staden som helhet, där andelen är 28 procent

Ålder	2017	2018	2019	2020	2021	2022
0-5	4489	4513	4666	4873	5139	5284
6-15	6209	6231	6312	6526	6723	6819
16-19	2531	2546	2530	2560	2644	2685
20-24	3846	3846	3969	4127	4240	4279
Total	17 075	17 136	17 476	18 086	18 746	19 066

Områdesdatasystemet (ODS)

Förvaltningen har inlett arbetet med att utforma en övergripande strategi för det förebyggande arbetet med barn och ungdomar i stadsdelsområdet. Strategin kommer att konkretisera fokusområden samt metoder och tillvägagångssätt inom det förebyggande arbetet. Inom ramen för denna process genomförs också en översyn av samverkansstrukturen Myndigheter i Samverkan (MYS) där bl.a. skola, polis, förskola, fritid och prevention och socialtjänst ingår.

Redan nu görs satsningar på att utöka antalet fältassistenter, stärka

samarbetet med Framtid Stockholm Järva och utveckla det förebyggande arbetet i ungdomsverksamheterna, genom att tillämpa preventionsprofilen. Behovet av att påbörja förebyggande uppsökande arbete redan i årskurs 4-6 bedöms ha ökat och fältassistenterna kommer att börja arbeta uppsökande även i den målgruppen. Förvaltningen ska implementera det våldsförebyggande programmet Mentor i Våldsprevention (MVP) i stadsdelsområdets högstadieskolor. Ett våldsförebyggande arbetssätt inom förskolan ska utvecklas.

Andelen besökare på stadsdelsområdets ungdomsgårdar och träffpunkter är hög jämfört med andra delar av staden. En utvärdering som baseras på en årlig enkät påvisar att miljön på ungdomsverksamheterna i stor utsträckning upplevs som trygg för besökarna och behovet av att ha en plats att gå till på fritiden är stor för många. Förutom att bemanningen utökas ytterligare på ungdomsgårdar och träffpunkter kommer ungdomsverksamheterna utgöra en viktig bas även för andra yrkesroller inom förvaltningen. En struktur för stärkt föräldrasamverkan med representanter från ungdomsverksamheterna, fältgruppen och Familjehuset ska utvecklas.

Rinkeby-Kista är ett av tre stadsdelsområden där lägst andel ungdomar har betyg som ger behörighet till nationellt program på gymnasiet. Förvaltningen deltar i stadens utveckling av skolsociala stödteam, som bygger på tidigare erfarenheter från pilotprojekt samverkan skola och socialtjänst (PPSS). Målet är att inskrivna elever i årskurs 7-9 på sikt ska uppnå gymnasiebehörighet genom att utveckla samverkansmetoder och strukturer för ett gott förebyggande arbete inom skolan och socialtjänsten och mellan verksamheterna. Av drygt 1 750 ungdomar i årskurs 7-9, bosatta i stadsdelsområdet, är cirka 37 procent elever i de kommunala skolorna belägna i stadsdelsområdet. Det innebär att en stor andel elever istället går i andra skolor i andra delar av Stockholm eller i en annan kommun. Dessa elever nås inte av insatserna inom det skolsociala stödet.

Stadsdelsområdets träffpunkter för ungdomar i åldern 16-19 år inriktar i allt större utsträckning sin kvällsverksamhet mot att stötta och inspirera ungdomar till vidare studier och arbete.

Vid familjehusen i Rinkeby och Husby bedrivs förebyggande föräldraskapsstöd som syftar till att stärka samspel och relationer mellan föräldrar och barn. Enskilda besök på föräldrarådgivningen ökar. Vid Familjehuset i Rinkeby bedrivs ett utökat hembesöksprogram för förstagångsföräldrar som ger hälsovinster för barn och föräldrar och bidrar till ökad trygghet i föräldrarollen. Hembesöksprogrammet ska genomföras även i Husby.

Medborgarvårdarnas uppdrag breddas. Utöver att informera om förvaltningens verksamheter i olika sammanhang, skapa kontakter med invånare och lokala organisationer och bidra till trygghet i

området, kommer medborgarvårdarna att verka som en förlängning av medborgarkontoret. I uppdraget kommer även ingå att ge grundläggande samhällsinformation. Det sociala stödet för nyanlända ska utvecklas, bl.a. genom uppsökande arbete hos föreningar, introduktionsförskola, öppna förskolan och andra miljöer som målgruppen kommer i kontakt med. Nyanlända ges vägledning med målsättningen att individer och familjer blir självständiga och etablerar sig i samhället genom arbete, utbildning, förskola, skola och ett stadigvarande boende.

Jämställdhetsutmaningar

Enligt barnkonventionen har båda föräldrarna ett gemensamt ansvar för barnets uppfostran och utveckling. Könsuppdelad statistik inom det förebyggande föräldraskapsstödet visar att verksamheten når fler mammor än pappor. Förvaltningen kommer därför att utveckla arbetssätt och metoder så att andelen pappor som nås av förebyggande föräldraskapsstöd ökar.

Andelen flickor som besöker och tar del av det utbud ungdomsverksamheterna erbjuder är fortsatt lägre jämfört med andelen pojkar. Arbetet med att utveckla jämställdhetsarbetet i ungdomsverksamheterna fortsätter. För att bättre tillgodose flickornas behov och önskemål om fritid och ungdomsverksamhet kommer en särskild mötesplats/verksamhet med fokus på flickor och transpersoner att utvecklas.

2.3 Äldreomsorg

Antal personer som är 65 år eller äldre i Rinkeby-Kista stadsdelsområde ökar enligt Swecos senaste prognos med 820 personer mellan år 2017 till och med år 2020. Den största ökningen sker i åldersgruppen 65-79 år. Den åldersgruppen konsumerar sedan tidigare minst omsorg av personer över 65 år.

Antalet omsorgstagare förväntas öka de kommande tre åren i stadsdelsområdet. Verksamheten bedöms kunna motsvara det behovet. En betydande ökning av antalet omsorgstagare prognostiseras från år 2020 till år 2040.

Vid övergripande planering och projektering av nya bostäder samt stöd och service för äldre utgår arbetet från den sammantagna bilden och prognosen för regionen. Tabellen nedan visar att det finns stora skillnader i lokala behov och utmaningar.

	2017	2020	2030	2040	Förändring perioden 2016-2020	Förändring perioden 2016-2030	Förändring perioden 2016-2040
Västerort	5234	5260	6230	7230	1%	19%	38%
Rinkeby- Kista	928	1020	1440	1640	9%	55%	76%
Spånga- Tensta	743	740	910	1000	-0,5	22%	35%
Hasselby- Vällingby	1861	1760	1690	1680	-5%	-9%	1%
Bromma	1702	1740	2190	2710	2%	29%	59%

Antal äldreomsorgstagare i region Västerort 2017 – 2040, uppdelat på stadsdelsområden. Källa: Sweco.

Baserat på uppgifter i tabellen kommer andelen omsorgstagare i Rinkeby-Kista öka med 76 procent perioden 2017-2040. Siffran är en nerskrivning av de tre senaste årens prognoser som visat på en ökning av 98 procent. Antalet omsorgstagare i området har minskat samtidigt som befolkningen ökat vilket gör att tidigare prognoser har överskattat omsorgstagarna. Siffran är dock fortfarande den högsta i Västerort och kan jämföras med motsvarande siffra för Hässelby-Vällingby som är 1 procent. För Rinkeby-Kista innebär detta att lokalbestånd samt kompetensförsörjning måste dimensioneras utifrån prognostiserat behov.

I Rinkeby-Kista är cirka 60 procent av omsorgstagarna äldre utrikesfödda. Enligt en analys av Sweco har utländsk härkomst i sig ingen betydelse för omsorgstagandet. Det som har störst betydelse är socioekonomiska faktorer, bl.a. låg inkomst. Medelinkomsten i Rinkeby-Kista är lägre än staden i stort.

Antalet personer med hemvårdsbidrag är högt i stadsdelsområdet och ökade även under 2017 då möjlighet till anhöriganställningar upphörde i staden. Ett förändrat behov som innebär att dessa vårdtagare istället skulle välja ordinär hemtjänst eller vård- och omsorgsboende medför ett ökat behov av platser m.m.

Akalla vård- och omsorgsboende med 32 platser kommer att avvecklas under 2018. Under hösten 2018 återgår Kista vård- och omsorgsboende i egen regi. Boendet som under nio år drivits på entreprenad rymmer 93 platser. Boendet är nyrenoverat och kommer att behållas som vård- och omsorgsboende. Det finns inget korttidsboende inom stadsdelsområdet. Förvaltningen köper de platser som behövs vilket har rört sig om ca sex dygn per månad i snitt. Behovet bedöms varken öka eller minska under de närmaste åren.

Ett nytt vård- och omsorgsboende med 90 platser planeras i Rinkeby tillsammans med Micasa. Boendet beräknas vara klart för inflyttning 2020/21. I och med det avvecklas det nuvarande vård- och omsorgsboendet i Rinkeby med 16 platser. Även i Husby finns förslag om att bygga ett vård- och omsorgsboende med 54 platser som skulle stå färdigt 2022. Mot bakgrund av den nybyggnation

som är planerad i stadsdelsområdet innebär det ett tillskott med 96 äldreboendeplatser i Rinkeby-Kista. Därmed bedöms behovet av platser inom stadsdelsområdet vara tillgodosett den närmaste tioårsperioden. Däremot kommer behov av att utveckla profilboende inom region Västerort med inriktning för personer med dubbla problembilder som missbruk och psykisk ohälsa att finnas. Den gruppen förväntas öka under de närmaste åren. Inom de områdena behövs också kompetenshöjande insatser i form av psykiatrikunskap.

Dagens snabba tekniska utveckling öppnar möjlighet för nya lösningar i hemmet. Det kommer på sikt påverka insatserna inom hemtjänsten och även möjliggöra längre kvarboende.

Då allt fler äldre kvinnor och män, även personer med stora omvårdnadsbehov, väljer att bo kvar i sitt hem kommer stora krav att ställas på en välfungerande hemtjänst med kompetent personal. De sociala mötesplatserna för seniorer samt de två aktivitetscenter som öppnas under året är av stor vikt både för att främja fysiskt och psykiskt välbefinnande för de äldre men även för att de kan fungera som en informationskälla. Målet är att nå så många äldre som möjligt med ett brett utbud av aktiviteter.

Lagen om betalningsansvar har ändrats 1 januari 2018 och innebär att kommunens betalningsansvar träder i kraft från och med dag tre (röda dagar inräknat) istället för nuvarande fem dagar (röda dagar ej inräknade). Detta ställer krav på en organisation som snabbt kan fatta beslut och omgående utföra insatser för att undvika ökade kostnader samt att primärvården tar ett ökat ansvar för sin del.

Regeringen har föreslagit att nya bestämmelser införs i socialtjänstlagen kring förenklat beslutsfattande. Förslaget innebär att kommunerna får befogenhet att bevilja äldre personer vissa insatser utan individuell biståndsprövning. Lagändringen föreslås träda i kraft 1 juli 2018. Om förslaget går igenom och staden bestämmer sig för att tillämpa det kommer det sannolikt att innebära minskad administration och frigöra tid för biståndshandläggarna för uppföljning av kvalitet och för den sociala delen i arbetet. Det skulle även innebära en förbättring för gruppen ur arbetsmiljöperspektiv, samt ge möjligheter att lättare nå fler äldre med tidiga insatser, vilket kan förebygga större behov längre fram.

Kompetensförsörjning

Det är en utmaning att rekrytera och behålla vårdpersonal, dvs. sjuksköterskor, undersköterskor, vårdbiträden och arbetsterapeuter med rätt kompetens för att möta behovet av komplexa vårdbehov. Digitalisering ökar inom äldreomsorg och förvaltningen arbetar med att öka chefers och medarbetarnas kompetens för att tillvarata de möjligheter som digitalisering medför. En av satsningarna är projektet DigIT som syftar till att höja den digitala kompetensen genom utbildningar för medarbetare. Det finns också behov av att

stärka kompetensen i svenska.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har minskat från 11,66 procent till 7,40 procent under 2017. Hemtjänsten fortsätter med schemalagd friskvård och förvaltningen startar ett hälsoprojekt som bl.a. syftar till att ge medarbetarna konkreta verktyg för återhämtning.

2.4 Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Antalet personer som fått beviljade insatser inom omsorgen av personer med funktionsnedsättning har ökat från 760 personer år 2014 till 960 personer 2017. Befolkningen i stadsdelsområdet beräknas öka och därmed förväntas även antalet personer med funktionsnedsättning i behov av stöd och service att öka. Den största ökningen förväntas ske i gruppen personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, samsjuklighet samt personer med stora och omfattande funktionsnedsättningar.

Sysselsättning för personer med funktionsnedsättning är ett viktigt utvecklingsområde. Samverkan med andra aktörer inom området är nödvändig för att brukaren ska ges möjlighet att pröva sätt för att nå egen försörjning. En daglig verksamhet planeras i Rinkeby. Beaktandet av barnperspektivet inom alla socialtjänstens vuxenenheter stärks vilket kommer att kräva ökad kompetens hos medarbetarna. Arbetet med barn- och ungdomars jämställdhet, delaktighet och rätt att komma till tals i handläggning och verkställighet av LSS-insatser, är andra prioriterade utvecklingsområden. En utgångspunkt i det arbetet är funktionshindersinspektörernas granskning i Rinkeby-Kista hösten 2017.

I stadens brukarundersökning har flera jämställdhetsutmaningar framkommit, främst om upplevelse av trivsel samt trygghet för vuxna i LSS-boende och nöjdhet med daglig verksamhet.

Fler ärenden med insatsen personlig assistans eller motsvarande väntas efter försäkringskassans ändrade regler för assistansersättning och den statliga översynen av insatsen. Detta beräknas innebära ökade kostnader för förvaltningen och kräver ökad kompetens hos både myndighetsutövare och utförare inom området personlig assistans och om stöd och service för barn och unga med funktionsnedsättning.

Svårigheten att verkställa beslut om bostad enligt LSS förväntas kvarstå. Förvaltningen ser ökade kostnader som en följd av att teckna individavtal utanför LOV. Prognosen för nybyggnation av grupp- och servicebostäder inom stadsdelsområdet är god. Hälften av de bostäder som byggs i området tillfaller brukare bosatta i Rinkeby-Kista.

Kompetensförsörjning:

Inom utförarverksamheterna finns det ett stort behov av utbildad personal, såväl vårdare och arbetsterapeuter som pedagoger. Stora pensionsavgångar väntas de närmaste åren.

Rekryteringen av utbildad och erfaren personal är svår redan idag. Personer som avslutat utbildning kan inte det grundläggande som krävs i arbetet. Förvaltningen ser ett fortsatt behov av att utbilda medarbetare i svenska. Undersköterskornas utbildning behöver kompletteras med en inriktning mot specialpedagogik.

Fortbildning utifrån förändrade brukargrupper, främst inom neuropsykiatri, självskadebeteende och bemötande av utåtagerande personer, är fortsatt prioriterad.

Stadens programförslag *Ett Stockholm för alla – Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023* anger en tydlig riktning för arbetet med inkludering och tillgänglighet att innefatta alla verksamhetsområden. För att genomföra förslaget kommer kompetensutveckling att behövas.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron är hög, 8,42 procent, främst på gruppbofästäder. Förvaltningen arbetar med att förbättra arbetsmiljön genom att fortlöpande analysera arbetsmiljön och planera åtgärder.

2.5 Individ- och familjeomsorg inkl. socialpsykiatri*Barn och unga*

Barn som är i behov av stöd och hjälp ska uppmärksammas tidigt, varför samarbetet mellan förskola, skola, hälso- och sjukvård och enheterna inom socialtjänsten ska stärkas. För att tidigt identifiera såväl barns som föräldrars behov av stöd från socialtjänsten, ska socialtjänsten erbjuda en sammanhållen handläggning, där olika specialistkompetenser samordnas. Detta för att säkerställa att den enskilde får rätt stöd och hjälp. Anhörigperspektivet och då särskilt barnperspektivet beaktas i all handläggning.

Barn och ungdomar som riskerar att utveckla normbrytande beteende såsom kriminalitet eller missbruk ska genom förändrade arbetssätt identifieras tidigare och på ett tidigt stadium få tillgång till omfattande stödinsatser. I socialtjänstinspektörernas granskning *Ungdomar med kriminellt beteende och missbruksproblem – tillämpning av LVU* granskades ungdomsärenden med allvarligt missbruk, kriminalitet och socialt nedbrytande beteende.

Stadsdelsförvaltningarna i inner- och ytterstaden skiljde sig åt, på så sätt att ärendena i ytterstaden präglades av mer allvarlig kriminalitet och missbruk. Vidare konstaterades att förvaltningarna i ytterstaden tenderade att under längre tid ge ungdomar med omfattande problematik vård i öppna former på hemmaplan istället för att

placera dem, vilket granskningen bedömde som problematiskt. Granskningen visade både styrkor och utvecklingsområden för förvaltningens arbete med målgruppen. Som styrkor angavs bland annat att utredningstiderna hölls, att dokumentationen var i god ordning, att ett gediget utredningsarbete genomfördes där ungdomarna var i hög grad delaktiga samt att många insatser beviljades. Som utvecklingsområden angavs behov av bedömningsinstrument redan i barnärendena, behov av tidiga, omfattande insatser, behov av att förändra arbetssätt så att LVU tillämpas tidigare, att längre behandlingsplaceringar beviljas samt att ärendebelastningen per handläggare minskar. Förvaltningen har inlett ett förändringsarbete i enlighet med gransknings resultat. Arbetssätt och bedömningsnivåer ses över, antalet socialsekreterartjänster utökas och ett utvecklingsarbete gällande insatser i öppenvård pågår. Genom både Fryshusets utökade uppdrag i stadsdelsområdet och genom förvaltningens samarbete med den nyetablerade verksamheten Framtid Stockholm Järva ökar förutsättningarna att nå fler barn och ungdomar i den aktuella målgruppen.

Barn och unga med omfattande insatser ska mötas av en sammanhållen vårdkedja med individuella insatser. Stödet till placerade barn stärks, liksom eftervården för barn och ungdomar som återvänder till sin ursprungsfamilj.

Arbetsmetoder utvecklas för att andelen barnfamiljer som har behov av stöd också tar emot och fullföljer föreslagen behandling utvecklas. Systematisk uppföljning av behandlingsinsatsers resultat stärks på såväl individ- som verksamhetsnivå.

Arbetssätt för att säkerställa barns delaktighet och inflytande i ärenden som rör dem ska utvecklas. Socialtjänsten strävar mot att större del av socialsekreterares arbetstid ska ägnas åt möten med barn, ungdomar och deras föräldrar, och mindre del åt administration.

Antalet ensamkommande barn och ungdomar som förvaltningen ansvarar för kommer att minska under kommande år. Detta beror dels på att antalet ensamkommande barn som anvisas till förvaltningen har minskat, dels på att ca hälften av de barn som idag är aktuella kommer att ha fyllt 21 år under första halvåret år 2020. En ökning av ärenden kan förväntas inom i första hand enheten för ekonomiskt bistånd, utifrån det antal ensamkommande flyktingbarn som vistas i stadsdelsområdet. Den enhet som inrättades år 2016 för att handlägga de ensamkommande barnen anpassas kontinuerligt efter förändrade förutsättningar. Bland annat förändringar i regelverken för målgruppen gör det svårt att förutsäga hur många ensamkommande barn och ungdomar som förvaltningen ska ansvara för under den kommande treårsperioden.

Missbruk och hemlöshet

Omvärldsfaktorer

Missbruket av substanserna cannabis, tradolan/tramadol ökar i stadsdelsområdet. Vidare har injektionsmissbruket ökat särskilt bland unga vuxna.

Komplexitet i missbruksärendena oavsett ålder har tilltagit. Det handlar ofta om samsjuklighet (missbruk, psykisk ohälsa och fysiska problem med mera) och sociala problem som bristande nätverk, låg utbildning och bostadslöshet.

En särskild utmaning finns i arbetet med unga vuxna där kriminaliteten är mer omfattande än tidigare. Förvaltningen bedömer att fler ensamkommande unga vuxna kommer att söka stöd för sitt missbruk. I samband med det nya uppdraget att behandla personer med spelmissbruk bedöms antalet klienter öka. En trend är att fler anhöriga till personer med missbruk söker hjälp hos förvaltningen.

Kompetensförsörjning

En stor utmaning under de kommande åren är fortsättningsvis att rekrytera och behålla socialsekreterare, att minska personalomsättningen och skapa stabilare arbetsgrupper. Det har varit svårigheter att rekrytera medarbetare med socionomexamen till vissa enheter. Av stor betydelse är att staden centralt ser över möjligheterna att införa ny teknik, utveckling av sociala system, inom socialtjänsten vilket ska förhindra dubbelarbete och minskad administration per ärende.

För att förbättra arbetssituationen för socialsekreterare arbetar förvaltningen enligt Stockholms stads handlingsplan för socialsekreterare och biståndshandläggare.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron ligger på ca 6 procent vilket är en minskning jämfört med tidigare år och ganska lågt jämfört med andra verksamheter. Psykisk ohälsa är en anledning till sjukskrivningar och förvaltningen kommer att starta ett hälsoprojekt med fokus på psykisk återhämtning under år 2018.

Prioriteringar

Samverkan med landstingets beroendevård och psykiatri fortsätter för att möta behovet av samordnade insatser till personer med beroende och psykisk ohälsa. Uppsökarna fortsätter att arbeta tillsammans med övrig personal, söka upp och motivera personer som inte kommer till mottagningen, söka upp de som blivit anmälda och omhändertagna, fortsätta samarbetet med polis.

För att möta vuxna personer med spelmissbruk ska arbetssätt och metoder utvecklas.

Förvaltningen fortsätter att utveckla barn- och föräldraperspektivet i vuxenhandläggningen. En modell för ett familjeorienterat arbetssätt

tas fram, så kallad samhandläggning.

För att bryta utanförskap och pågående kriminell livsstil är arbetet med sociala insatsgruppen (SIG) för unga vuxna i åldern 19-29 år fortsatt prioriterat. Geografiskt utvidgas upptagningsområdet till att omfatta båda stadsdelsområdena i sin helhet. Samverkan med polis, kriminal- och frivård, Jobbtorg och landstingets beroendevård och psykiatri fortgår.

Stockholms stads program mot hemlöshet 2014-2019 är utgångspunkt för de insatser som nämnderna erbjuder personer som lever i eller riskerar hemlöshet. Under kommande planperiod prioriterar förvaltningen arbetet med att motverka hemlöshet och att stödja personer att finna en långsiktigt hållbar boendesituation. Barnfamiljer prioriteras.

Socialpsykiatri

Unga vuxna (20-29 år) med neuropsykiatriska diagnoser kombinerat med andra funktionsnedsättningar och/eller beroendeproblematik och äldre med psykiatriska sjukdomar och beroendeproblematik är klientgrupper som ökar vilket ställer förändrade krav på insatsernas utformning och medarbetarnas kompetens. Ensamkommande flyktningbarn med psykisk ohälsa som når vuxen ålder, är en annan grupp som förväntas öka inom socialpsykiatrin.

Sysselsättning för personer aktuella inom socialpsykiatrin är ett viktigt utvecklingsområde. Samverkan med andra aktörer inom området är nödvändig för att brukaren ska ges möjlighet att få rätt stöd för att nå eller behålla egen försörjning. Här krävs också ofta ett förebyggande arbete. Av stadens brukarundersökning framgår att kvinnor och män i stadsdelsområdet upplever möjligheten till inflytande över insatsen boendestöd olika vilket kommer att följas upp. Brukarnas delaktighet och inflytande prioriteras och ska vara jämlik mellan könen. Prognosen för nybyggnation av grupp- och servicebostäder inom stadsdelsområdet är god.

Beaktandet av barnperspektivet inom alla socialtjänstens vuxenenheter stärks vilket kommer att kräva ökad kompetens hos medarbetarna och det kan även komma att innebära vissa kostnadsökningar.

Med anledning av ett ökande antal ensamkommande barn och ungdomar med psykisk ohälsa i stadsdelsområdet ser förvaltningen att denna grupp kan komma att behöva insatser från socialpsykiatrin under perioden.

Kompetensförsörjning:

Utförarverksamheterna Det finns ett stort behov av utbildad personal främst inom boendestödet som också kommer att utöka sin verksamhet då antalet brukare ökat. Pensionsavgångar väntas inom de närmaste åren. Ett nytt gruppboende med tolv lägenheter på

Kista Äng kommer att innebära ytterligare rekryteringsbehov. Rekryteringen av utbildad och erfaren personal är redan idag svår. Fortbildning kommer att krävas utifrån förändrade brukargrupper, främst inom neuropsykiatri.

Våld i nära relationer

Omvärldsfaktorer

För att tidigt upptäcka våldsutsatthet och identifiera fler våldsutsatta fortgår arbetet med att utveckla arbetsmetoder och att säkerställa medarbetarnas kompetens.

Bostadsbristen i Stockholm påverkar socialtjänstens arbete i sökandet efter bostäder för personer i behov av skydd. För att beviljas förtur att komma vidare från skyddat boende till reguljär bostad är kriterierna fortfarande snäva och utsatta personer riskerar att bli kvar i skyddade boenden.

För skyddade boenden gäller nya krav på socionomkompetens för personal vid kvinnojourerna. Förvaltningen bedömer att detta kan leda till ett minskat utbud och ökade kostnader.

Trots stor uppmärksamhet kring #metoo har det inte skett någon märkbar förändring på inflödet av ärenden till relationsvårdsteamet vilket stärker bilden av att de våldsutsatta i stadsdelsområdet är svåra att nå. Förvaltningens erfarenhet är att de utsatta personerna bara söker hjälp när det är kris och inte när behoven av hjälp och stöd inledningsvis uppkommer.

Kompetensförsörjning

Fortsatta kompetensutvecklingsinsatser sker för att tidigt upptäcka fler våldsutsatta. FREDAs kortfrågor ska användas inom alla socialtjänstens verksamheter för att fråga vuxna klienter om upplevelser av våld. Förvaltningens ambition är att alla som arbetar i berörda verksamheter ska ha minst grundläggande utbildning om våld enligt stadens program mot våld i nära relationer. Särskilda utbildningsinsatser ska genomföras om hur hedersrelaterat våld kan upptäckas och förebyggas.

Ett pågående utvecklingsområde för hur barnperspektivet i vuxenärenden ska belysas pågår vilket innebär krav på nya metoder och arbetssätt.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron bland medarbetarna är låg, 3,56 procent bland beställare och 4,55 procent bland utförare.

Prioriteringar

Ett relationsvårdscentrum för våldsutsatta och våldsutövare ska utvecklas i västerort. Arbetet sker i samverkan med övriga stadsdelsförvaltningar i regionen.

En målgrupp som beräknas öka ytterligare är klienter som utsätts

för hedersrelaterat våld. En del är unga vuxna som är utsatta för kollektivt sanktionerat våld. Dessa personer har i regel, förutom stora skyddsbehov, även omfattande behov av olika former av annat stöd. För att möta den förändrade målgruppen ska arbetssätt och metoder utvecklas.

2.6 Stadsmiljöverksamhet

Trygghetsfrågorna är prioriterade de kommande åren. För att öka trivsel och trygghet i stadsdelsområdet planeras olika åtgärder. I Rinkeby kommer växtligheten invid bostadshusen successivt att bytas ut. Gångstråket från Husby centrum till Husby gård ska utvecklas till ett attraktivt kulturstråk. Stråket från Husbyparken till Järvafältet får ny belysning och beläggning samt tydlig skyltning ner till Järvafältet. Rinkeby norra stadspark utvecklas som mötesplats och aktivitetsyta. Mycket av åtgärderna kommer att genomföras i dialog med invånarna. Arbetet med en ny parkplan påbörjas under 2018. Underhåll av stadsdelsområdets asfaltsbelagda gång- och cykelvägar ska genomföras utifrån den väginventering som utförts 2017.

Förvaltningen har anställt två parkingenjörer under 2017. Deras fokus är inledningsvis att planera för trygghetsskapande insatser i utemiljön. För att åtgärda den otrygga miljön vid Kista busstorg förs diskussioner med ansvariga aktörer. För att hindra olovlig trafik på gång- och cykelvägar ska förutsättningarna undersökas för att anlägga höj- och sänkbara pollare, olika typer av bommar samt fartreducerande åtgärder. En inventering av trafik hinder och räddningsvägar i samverkan med olika aktörer kommer att vara underlag. För att öka tryggheten på och i närheten av Rinkeby torg planeras bland annat bättre belysning. Trygghetsvandringarna utökas för att nå fler målgrupper. Två nya utegym planeras; ett i Kista och ett i Rinkeby. En ny aktivitet, ”Sommar på torget”, införs i Rinkeby och Akalla. En outnyttjad parkyta i Rinkeby ska utvecklas i samverkan med de boende. En naturstig kommer att anläggas i Saimaparken i Akalla.

Nämnden ansvarar för 13 lekplatser, en parklek och sju plaskdammar. Dessa kommer att utökas med en eller ett par nya lekplatser i de nya bostadsområdena Kista Ång, Rinkebyterassen och Kista Dal (Odde). Två nya parklekar planeras i stadsdelsområdet, en i Husby och en i Rinkeby. Vid Akalla by behöver tillgängligheten för rullstolsburna förbättras. Vid Husby Gård planeras modernisering och tillgänglighetsanpassning av plaskdamm och lekplats.

Planerade investeringar i parkanläggningar redovisas under särskild rubrik.

2.7 Ekonomiskt bistånd

Omvärldsfaktorer

Under de senaste åren har andelen biståndstagare minskat och fler personer har arbete och är självförsörjande. Andelen barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd har också minskat. Trots minskningen är andelarna fortsatt högst jämfört med övriga staden.

Enligt arbetsförmedlingens prognos 2017-2019 ökar sysselsättningen och arbetslösheten fortsätter att minska. Samtidigt tilltar bristen på arbetskraft. Mer än åtta av tio nya jobb väntas gå till utrikes födda, där också majoriteten av den lediga arbetskraften finns. Bristen på arbetskraft fortsätter att stiga, vilket bromsar jobbtillväxten kommande år. Samtidigt förändras arbetslösheten relativt lite. En förklaring till att arbetslösheten förändras lite, trots en stark tillväxt av nya jobb, är att arbetskraften fylls på med personer som till en början står längre från arbetsmarknaden, till stor del nyanlända i Sverige. Arbetslösheten fortsätter att minska bland inrikes födda, medan den stiger något bland utrikes födda till 2019. Antalet inskrivna arbetslösa med kort utbildning stiger successivt, inte minst bland utrikes födda. Samtidigt får arbetsgivarna allt svårare att rekrytera. Därför är den pågående utbyggnaden av utbildningsplatser viktig, liksom arbetsgivarstöd som extratjänster, för att fler utrikes födda ska komma i arbete.

Personer som uppburit försörjningsstöd under lång tid har behov av individuellt anpassade insatser och stöd i samverkan med Jobbtorg, Arbetsförmedling och Försäkringskassa och hälso- och sjukvård för att bli självförsörjande.

En växande grupp unga vuxna varken arbetar eller studerar. De högsta andelarna i den gruppen i staden finns i Rinkeby och i Husby. I stadsdelsområdet finns uppskattningsvis 800-900 unga som befinner sig utanför alla stöd- och trygghetssystem.

Bostadsbristen är fortsatt stor bland personer som har ekonomiskt bistånd. En trend inom stadsdelsområdet är att ekonomiskt stabila grupper flyttar till mer etablerade områden och ekonomiskt svaga grupper flyttar in.

Många nyanlända som kom till Sverige 2015-2016 förväntas avsluta sitt etableringsprogram under 2018 och 2019. Under perioden januari 2015 till och med april 2017 har 1 600 nyanlända bosatt sig i stadsdelsområdet. Av dessa har ca 200 personer fått ett ankomstboende och 1 400 ordnat boende på egen hand, oftast hos anhöriga eller bekanta. I förlängningen leder det till trångboddhet och osäkra boendeförhållanden. Förvaltningen bedömer att flera av dem under senare delen av 2018, då etableringsperioden succesivt börjar upphöra för dessa nyanlända, kommer att söka sig till socialtjänsten som en följd av att de saknar stadigvarande boende. Detta väntas i många fall leda till ett akut boende på hotell eller vandrarhem, vilket innebär kostnader för förvaltningen och

otrygghet för barnen. Även föräldrarnas möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden försvåras.

Utvecklingsarbetet med barnkonsekvensanalyser fortsätter för att förbättra livsvillkoren för barn som växer upp i familjer som har ekonomiskt bistånd.

Kompetensförsörjning

En utmaning under de kommande åren är att rekrytera erfarna socialsekreterare med socionomexamen samt behålla socialsekreterare, skapa trygghet och stabilitet i teamen. Stadens projekt Modernisering av sociala system syftar till att införa ny teknik inom socialtjänsten vilket kan bidra till förbättrad arbetsmiljö genom minskad administration i handläggningen.

Prioriteringar

Arbetslösa personer utan hinder kommer snabbt ut i arbete medan personer som har komplexa bekymmer som psykisk ohälsa, missbruk och kriminalitet behöver stöd från socialtjänstens under en längre tid. För att samordna stödet samverkar socialtjänsten, psykiatri och beroendevården.

Grupper som bedöms ha fortsatt svårt att komma ut i egen försörjning genom arbete är utrikes födda med låg utbildning, personer utan gymnasieutbildning, sjukskrivna och personer med funktionsnedsättning. Det finns behov av att utveckla anpassade insatser, möjliggöra språkträning och skapa enkla jobb för att målgrupperna ska uppnå egen försörjning.

Förvaltningen ser en utmaning i att nå unga vuxna som varken arbetar eller studerar (UVAS). Samverkan med Jobbtorg unga är en förutsättning för att lyckas identifiera och erbjuda unga vuxna som varken arbetar eller studerar stöd. Riktade informationsinsatser ska utvecklas. Som en första åtgärd, och med utgångspunkt i det lokala utvecklingsprogrammet (LUP), avser förvaltningen att utöka öppettiderna vid Ungdomens Hus under dagtid på vardagar. Arbetet ska ske i samverkan med Jobbtorg Unga och föräldraföreningen Rinkeby föräldraråd. Syftet är att de unga, med stöd av föräldrar och andra vuxna, ska få kunskap och tillgång till insatser för att kunna påbörja praktik, arbete eller studier.

För att bryta utanförskap och pågående kriminell livsstil är arbetet med sociala insatsgruppen (SIG) för unga vuxna i åldern 19-29 år fortsatt prioriterat. Geografiskt utvidgas upptagningsområdet till att omfatta båda stadsdelsområdena i sin helhet. Samverkan med polis, kriminal- och frivård, Jobbtorg och landstingets beroendevård och psykiatri fortgår.

Förvaltningen stärker arbetet mot barnfattigdom för att söka bryta det sociala mönstret där barn till långvariga försörjningsstödstagare tenderar att själva bli försörjningsstödstagare som vuxna. I samverkan med Jobbtorg inleds arbetet med att öka kunskapen om

vilka insatser som fungerar och leder till självförsörjning. Utifrån kunskapen ska nya metoder och arbetssätt utvecklas.

2.8 Arbetsmarknadsåtgärder

Omvärldsfaktorer

Behovet av arbetsträning och arbetsrehabilitering bedöms vara fortsatt högt de kommande åren för att personer som står långt ifrån arbetsmarknaden ska bli självförsörjande. En fungerande samverkan mellan arbetsmarknadsåtgärder, Jobbtorg, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och hälso- och sjukvården är av stor betydelse för att den enskilde ska bli självförsörjande.

Kompetensförsörjning

Det finns behov av kompetensutveckling för att möta personer med olika svårigheter och funktionshinder. En utmaning är att kontinuerligt anpassa och utveckla verksamheten efter målgruppernas behov.

Prioriteringar

För att minska arbetslösheten fortsätter satsningar på Stockholmsjobb.

Förvaltningens arbetsträningsverksamhet fortsätter att utvecklas för att tillgodose individuella behov. Arbetsmarknadsåtgärder och sysselsättning fortsätter att erbjudas till personer med missbruksproblem som avslutat sin behandling.

För att långtidsarbetslösa ska komma närmare arbetsmarknaden inleds ett arbete med att öka kunskapen om vilka insatser som fungerar och leder till självförsörjning och vilka insatser som inte ger resultat. Utifrån kunskapen ska nya metoder och arbetssätt utvecklas. Arbetet sker i samverkan med ekonomiskt bistånd och Jobbtorg

2.9 Övrigt

Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention

När vuxna har kontakt med socialtjänsten ska barns behov, rätt och perspektiv särskilt beaktas i enlighet med FN:s barnkonvention. Barnets bästa ska dokumenteras i utredningar och underlag för insats. Hänsyn tas till barnets behov och egna åsikt utifrån ålder och mognad. Ett pågående utvecklingsområde inom förvaltningens vuxenenheter är att genomföra barnkonsekvensanalyser. Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018–2022 ska implementeras i förvaltningens verksamheter. Ett nätverk för barns rättigheter ska inrättas. Ett utvecklingsområde är att öka kompetensen om barnkonventionen hos medarbetarna.

3 Sammanfattande ekonomisk analys

3.1 Drift

Förvaltningen förutser inga större ekonomiska avvikelser i förhållande till den plan som kommunfullmäktige beslutat om i budget 2018. Det fortsatta arbetet med att effektivisera och anpassa verksamheterna utifrån efterfrågan och behov tillsammans med en aktiv lokalplanering innebär att budgeten beräknas vara i balans under perioden. Emellertid beräknas lokal-, hyres- och boendekostnader öka under perioden som en följd av nya förskolor och bostäder med särskild service, placeringar på hotell och vandrarhem samt verkställande av nya beslut om särskilt boende.

Förvaltningen ser en utmaning i att ekonomiskt möta ett ökat behov av placeringar inom ungdom. Vidare är det utökade arbetet med fysiska trygghetsåtgärder i parkmiljö en viktig fråga att hitta ekonomiskt långsiktiga lösningar till.

Förvaltningen följer fortsatt kostnadsutvecklingen för persontransporter och ser över möjligheten att effektivisera rutiner för att reducera kostnadsökningen.

3.2 Investeringar

Parkplanen för Rinkeby-Kista, som ska revideras med början 2018, är underlag för planeringen av investeringar i park- och grönområden. Förvaltningen föreslår, efter samråd med företrädare för trafikkontoret, att följande investeringsobjekt - i angiven prioritetsordning - inryms i kommunfullmäktiges investeringsram för parker och grönområden åren 2019 – 2021:

1. Husbygårds lekpark. Beloppet uppgår till 8,0 mnkr.
2. Lekparken Gläntan i Kista mellan Langelandsgatan och Thorvaldsengången. Beloppet uppgår till 4,7 mnkr.
3. Renovering av lekparken i Akalla By. Beloppet uppgår till 5,7 mnkr.
4. Rinkeby södra stadspark - Gärdebygången. Beloppet uppgår till 8,0 mnkr.
5. Lekplatsen Kvarnen, Kastrupgatan i Kista. Beloppet uppgår till 5,0 mnkr.
6. Duschanläggning i Husbyparken. Beloppet uppgår till 3,5 mnkr.
7. Renovering av plaskdamm vid lekplatsen Trudelutten, Ärvinge, Kista. Beloppet uppgår till 2,0 mnkr.
8. Renovering av plaskdamm vid Lofotenparken, Husby. Beloppet uppgår till 3,0 mnkr.
9. Ny konstgräsplan med multiarena vid parkleken Rinken, Rinkeby. Beloppet uppgår till 3,5 mnkr.
10. Nidarosparken i Husby, mellan Tönsbergsgatan och Dovregubbens gång. Beloppet uppgår till 5,0 mnkr.

De planerade investeringarna ökar inte nämndens driftkostnader. Anslaget för investeringar i maskiner och inventarier, cirka 1,8 miljoner kronor per år, bedöms inte tas i anspråk fullt ut under perioden.

3.3 Verksamhetsprojekt (Driftprojekt)

4 Övriga redovisningar

5 Lokalförsörjningsplan

5.1 Inledning

Lokaleffektiviseringar inom befintliga lokaler samt nybyggnad av förskola, gruppboenden och servicelägenheter kommer att vara i fokus under planperioden.

5.2 Beskriv behov/efterfrågan samt bedömning av andra bakomliggande faktorer som förändrar behovet av lokaler

Förskolelokaler

I stadsdelsområdet sker en stor utbyggnad av bostäder under kommande år. Ca 6 400 bostäder planeras i Kista. Av dessa planeras ca 1 000-2 000 st nya bostäder inom planeringsperioden. Antalet förskoleplatser som tillskapas under planeringsperioden är aningen oviss då byggtiden inte är säkerställd. Målet är att ca 16 avdelningar ska vara inflyttningsklara under planeringsperioden och avser två förskolor på Kista äng samt en förskola i Kista gård. Beräkningsgrund är 25 platser per 100 nybyggda lägenheter.

Lokaler för omsorg om personer med funktionsnedsättning.

Utbyggnaden av bostäder i stadsdelsområdet möjliggör även en utbyggnad av grupp- och servicebostäder inom både SoL och LSS. Det finns redan nu långt framskridna planer i Kista Äng på två gruppboendestäder med sex respektive tolv lägenheter samt tolv servicebostäder. I Odde har planeringsarbetet inte kommit lika långt. För Anholt/Ålesund har förvaltningen uttryckt ett behov av åtta till tio servicebostäder för unga vuxna. Dock har det inte bedömts möjligt att integrera någon gruppboendestad på grund av husens planlösningar. I Kista Gård 2 planeras en gruppboendestad. På Rinkebyterassen, där 400 lägenheter byggts, har tolv servicebostäder inrättats.

5.3 Kapacitetsbeskrivning

Se under 5:2.

5.4 Förändringar i lokalbeståndet

Kistahöjdens förskola med plats för 144 barn blev klar och togs i bruk hösten 2017.

Byggstart för Kista Äng planeras till slutet av 2018, vilket innebär att de två förskolorna med kapacitet om tolv avdelningar kan tas i bruk ca 2021-2022. Servicelägenheterna planeras även de bli klara för inflyttning under 2021-2022.

I nybyggnationen i Anholt/Ålesund planeras åtta-tio servicebostäder för ungdomar samt en ny ungdomsgård för färdigställande 2020-2021.

Gällande Kista Gård 2 så är planen att den nya förskolan ska stå klar till årsskiftet 2020-2021.

Ett nytt vård- och omsorgsboende med 90 platser planeras i Rinkeby tillsammans med Micasa. Boendet beräknas vara klart för inflyttning 2020-2021.

5.5 Kostnadsutveckling

Hyreskostnaderna för de nya förskolelokalerna och bostäder med särskild service beräknas rymmas inom budgetramarna.

5.6 Effektiviseringsmöjligheter

Lokaleffektiviseringar inom förvaltningens befintliga lokaler pågår. Vid nybyggnation av förskolor, gruppboenden och servicelägenheter eftersträvas också lokaleffektiviseringar.

Vid vakanser strävar förvaltningen efter samlokaliseringar i syfte att avveckla andra mindre effektiva lokalförhyrningar. Detta arbete kommer att fortsätta under planeringsperioden

Effektiviseringsmöjligheter avseende stadens administrativa lokaler

Förvaltningens övergripande administration finns på en del av plan fyra i förvaltningshuset. Administrationen består av ekonomiavdelningen, HR-avdelningen och en administrativ avdelning. Det totala antalet arbetsplatser är ca 40 (årsarbetare). Administrationens ytor omfattar ca 400 m². Därutöver finns det mötes- och konferensrum som nyttjas av samtliga förvaltningens verksamheter. Kostnaden för de administrativa lokalerna beräknas till 0,9 mnkr/år. Övrig administration är enstaka medarbetare som är knutna till enheterna inom de olika verksamhetsområdena inom förvaltningen.